

Foto: Tomáš Krist, MAFRA

JOSEF MRÁZ

O půdu se staráme stejně jako malí farmáři

Výkonný ředitel koncernu Agrofert **Josef Mráz** odmítá, že by se o půdu staral hůř než konkurence. V boji proti suchu chce rozvíjet živočišnou výrobu.

František Strnad
redaktor MF DNES

Zemědělci diskutují o tom jak zlepšit kvalitu půdy a jak v krajině zadržet vodu. Výkonný ředitel zemědělsko-chemického koncernu Agrofert Josef Mráz chce podpořit chov hospodářských zvířat. Firmy pod jeho vedením jsou podle něj soběstačné a dotace, o kterých se v souvislosti s bruselskými audity hovoří, tvoří zlomek jejich příjmů.

Státní zástupce Jaroslav Šaroch podle všeho navrhl zastavení trestního stíhání všech obviněných v kauze Čapí hnízd. Tato farma je díky osobě premiéra Andreje Babiše spojována s koncernem Agrofert. Jak tento posun interpretujete?

Zřejmě je brzo na jakékoli závěry, protože státní zastupitelství ještě neřeklo definitivní slovo, ale je pravda, že se naznačilo určitý směr. Pokud bude stíhání zastaveno, je to dobrá zpráva hlavně pro obviněné. Nepochybně to pro ně bude zadostiučinění. Agrofert jako právnická osoba nepatří k obviněným.

Podnikání koncernu Agrofert se dostalo pod drobnohled auditorů Evropské komise. Co zkoumali?

Tady vás lehce opravím, Komise audituje vrcholné orgány státní správy ČR, nikoliv společnosti skupiny Agrofert. Podle informací, které unikly do médií, byla předmětem auditu kontrola toho, jestli Česko postupuje správně při poskytování dotací.

Kontrolou prošly jen firmy z Agrofertu?

Samy se ptáme, proč pro takovou kontrolu zvolili auditorů výhradně dotace poskytnuté společností, v nichž má Agrofert majetkový podíl. Podle informací, co máme, vychází prošetřování z podnětů, které na komisi zaslaly české subjekty. Konkrétně Transparency International nebo Piráti. A došlo to tak daleko, že se tím orgány v Bruselu začaly zabývat a vznikly celkem dvě auditní zprávy.

Vnímáte to jako politický tlak na vaši firmu?

Bezesporu jsme se stali součástí boje, kdy je Agrofert používán při tlaku na našeho bývalého majitele, dnes premiéra Andreje Babiše. Ale hlavně to vnímáme jako tlak na Česko. Je paradoxní sledovat, jak členové českého parlamentu „žalují“ do Bruselu, že Česko špatně poskytuje dotace.

První auditní zpráva unikla do médií, druhá, která se zabývá zemědělskými dotacemi, zůstala tajná. Co

vedení Agrofertu z té první zprávy vyvozuje?

Zdůrazňuji, že jde o proces, který probíhá mezi Evropskou komisí a českým státem. Tu uniklou zprávu lze rozdělit na dvě části. První posuzuje, zdali byl náš bývalý akcionář a následně politik Andrej Babiš ve střetu zájmů, či zda naplnil zákonné podmínky ohledně vlastnictví Agrofertu. K tomu jsme vypracovali vlastní analýzu a předali jsme ji českým úřadům. Druhá část zprávy posuzuje konkrétní dotační projekty Agrofertu, tj. způsob, jak je administrovaly české instituce - poskytovatelé.

V té druhé části jde podle auditorů o 17 dotačních případů. Jak se k jejich závěrům stavíte?

Ani v jednom případě se se závěry auditu nezotožňujeme a trváme na tom,

Letos budou všechny naše firmy v plusu. Táhne nás výroba hnojiv, výborné výsledky má divize speciální chemie.

že jsme nic neporušili a dotace nám byly poskytnuty podle všech pravidel.

Jak budete nyní postupovat?

My nejsme stranou, která by měla konat. Konat musí Česká republika. Ale jako firma ten audit odmítáme. Je v něm celá řada nepřesností. Se závěry zprávy se nezotožňujeme a podle nás ní ani nebyl důvod.

V médiích se objevily informace o tom, že v Bruselu na základě auditů stopli Agrofertu dotace. O zastavení penězích pro vaši firmu hovořili i čeští ministři a úředníci. Ocitli se tedy Agrofert bez dotací?

To je mediální zkratka. Státní zemědělský intervenční fond odložil vyplacení některých investičních dotací pro Agrofert. Nejde tedy o zastavení. Úřady mají zákonné lhůty šest až devět měsíců, které mají na posouzení a kontrolu dotačních projektů. Fond již začátkem srpna vydal zprávu, že mu Evropská komise proplatila jednu investiční dotaci z konce loňského roku. Počítáme s tím, že obdobně dopadnou i další pozastavené platby. Pro nás je to pozitivní signál.

Bude Agrofert žádat o dotace v budoucnu?

Jistě. Pokud budeme splňovat všechny zákonné požadavky a pravidla pro jejich čerpání, pak bychom nepodáním žádosti porušili povinnost postupovat s péčí řádného hospodáře. Představenstvo Agrofertu ani jeho jednotlivé firmy nemají jinou možnost. Musíme využít všech příznivých možností, které mohou podpořit podnikání naší společnosti. Agrofert je dnes konsolidovaný celek 203 firem. Každá z nich musí být soběstačná. To není tak, že by jedna úspěšná firma přelévala peníze do jiné.

A jsou všechny firmy v rámci vašeho holdingu soběstačné? Nebo jsou některé z nich na dotacích závislé?

Jsou soběstačné. Opakovaně zdůrazňujeme, že nepodnikáme kvůli dotacím. Dotace tvoří jen malý zlomek našich příjmů, navíc provozní dotace máme stejně jako všichni ostatní zemědělci. Obecně platí pravidlo, že každá naše společnost musí prokázat svoji životaschopnost. Já nemůžu peníze z výdělečné chemie financovat třeba investice v zemědělské prvovýrobě a modernizovat za to kraviny. Ani to nejde.

Nedávno jste zveřejnili výroční zprávu za rok 2018, v úvodním slovu jste napsal, že stav majetku firmy je „uspokojivý“. Jaký je stav firmy po osmi měsících roku 2019?

Myslím, že skvělý. Je pravda, že hospodářské výsledky byly loni s čistým ziskem 1,7 miliardy korun horší než v předchozích letech. Stál za tím pokles výkonnosti našich hnojivářských chemiček, protože výrazně stoupla cena zemního plynu. Zároveň vrcholila restrukturalizace německé pekárny Lieken. V pololetí roku 2019 už jsme se vrátili ke standardním číslům, a proto očekáváme, že letos ohlásíme významně lepší výsledky.

Co ta čísla vytáhne nahoru?

Letos budou všechny naše firmy v plusu. Táhne nás výroba hnojiv, výborné výsledky má divize speciální chemie. Dobré výsledky máme i v potravinářství. Naše zemědělské firmy jsou ziskové, ale ještě musíme počkat na celkovou bilanci žní.

Hodláte letos, případně napřesrok, investovat?

Určitě. Na letošní rok plánujeme investovat mezi osmi a devíti miliardami. I v příštím roce to bude podobné.

Co akvizice? Budete nakupovat nové firmy?

To bych prozatím nechtěl komentovat. V poslední době jsme dokončili dvě významné akvizice, mediální skupina Mafra koupila vydavatelství Bauer Media a dokončili jsme také akvizici pekáren United Bakeries. Velké akvizice tohoto typu zatím v plánu nemáme.

Loni vám stouplo zadlužení o osm miliard na téměř 44 miliard korun. Někteří ekonomové to označili za nezdravé.

Analytici portálu Seznam Zprávy uvedli, že máme problémy s financováním. Nemáme problémy s financováním a pozitivně nás vnímají i banky. Nárůst úvěrů v loňském roce je logický. Jednak jsme dopláceli a doinvestovávali významné investiční akce z minulých let. To stojí za zhruba dvěma třetinami nárůstu zadlužení. Za zbylou jednu třetinu stojí zejména vyšší hodnota zásob a ceny komodit.

Na jaké sektory se hodláte nejlépe soustředit a u jakých očekáváte největší růst?

Nehodláme nějak zásadně měnit naši současnou strategii. Náš produktem našeho byznysu bude i nadále výroba hnojiv a speciální chemie. Dále potom segmenty potravinářství. Stabilizující prvek v rámci našeho systému je zemědělství, kde máme rostlinnou a živočišnou výrobu, která následně končí v našem potravinářském a zpracovatelském průmyslu.

Hovoří se o tom, že hospodářský cyklus již dosáhl vrcholu. Ekonomika roste pomaleji. Pociťujete to?

Zatím ne. Propady v objednávkách nemáme. Pokud budou, budeme na to reagovat.

Do popředí zájmu se u nás dostává zemědělství, a to mimo jiné ve spojení se suchem nebo horší kvalitou půdy. Jaký je podle vás stav českého zemědělství?

Je lepší, než jak se můžeme mnohdy dočíst z médií. Nedávám rozdíl mezi malým a velkým zemědělcem. Pravidla pro osev nebo hnojení musí dodržovat jak malí, tak velcí. Se suchem se dá bojovat různými způsoby. My chceme zdůraznit vrchní živočišné substance do půdy, chceme zvýšit živočišnou výrobu, kde už jsme teď lídr. A také striktně dodržujeme osevnické postupy a střídání plodin, dodržujeme všechny zásady správné zemědělské praxe.

Jak reagujete, když slyšíte názor, že se velcí o půdu dost nestarají?

To nás mrzí a velice se dotýká našich agronomů, zootechniků nebo šéfu farm, kteří se o půdu i zvířata starají stejně jako ti malí. O tom, co se na půdě děje, nerozhodují já v kanceláři od stolu, ale konkrétní lidé na konkrétních místech. Ti se samozřejmě chovají tak, aby si udrželi konkurenceschopnost a podrželi si tím i svoji práci. I za velkou zemědělskou firmou je potřeba vidět spoustu lidí, kteří dennodenně dělají svoji práci a dělají ji dobře. Agrofert není skleněná budova technokratů. Jsou to lidé, kteří nemají důvod, aby se ke zvířatům nebo půdě chovali špatně.

Ředitel Agrofertu

Vystudoval Vysokou školu ekonomickou v Praze. V minulosti působil na manažerských pozicích ve společnostech Sindat, Benzina a Aliachem. V Agrofertu pracuje od února 2007, v pozici výkonného ředitele od roku 2011 a místopředsedou představenstva je od roku 2014. Ve firmě odpovídá za zemědělství, lesnictví, technologické firmy a centra. Je ženatý, má dvě dcery. K jeho zájmům patří literatura, cestování, numismatika a výtvarné umění.